

Marita Petersen, lögmaður um fíggjarlógina:

-Vit fara ikki at niðurleggja almennar stovnar

-Eg haldi ikki, at ein uttan víðari eigur at niðurleggja almenna stovnar, av tí at tíðirnar eru ringar. Vit eiga harafturímóti at vita, hvussu vit kunnu fáa tann almenna sektorin bíligari og kortini eins góðan. Hetta er nakað, sum krevur tíð og tilrættalegging og fara vit eisini at leggja orku í hesa uppgávuna.

Hetta sigur Marita Petersen, lögmaður í eini viðmerking til fíggjarlógaruppskotið og atfinningar móti tí.

Fíggjarlógaruppskotið fyri 1994 varð lagt fyrri tingið týsdagin.

Andstøðan á tingi hevði týskvöldið hópin av atfinningum móti uppskotinum. Víst varð m.a. á, at tað er skeiðt at hava hall, at inntøkurnar eru ov høgt mettar og at tað er burturvið at hækkað fleiri av almennu útreiðslunum.

Hvat sigur Marita Petersen, lögmaður til hesar atfinningar?

-Tað er rætt, at útreiðslurnar eru hækkaðar í mun til tað, sum stendur á jättanini fyri 1993, tvs. at fíggjarlógin fyri 93 hevur ikki verið nóg realistisk. Tá vit nú seta rakstrar-útreiðslurnar fyri 1994 til 2,5 mia. er tað tí, at vit hava gjørt eina realistiska meting av, hvat útreiðslurnar veruliga vera í 94.

Marita Petersen sigur, at skulu töluni samanberast, so er tað við roknskapin fyri 1992. Frá roknskapinum í 1992 til jättanina fyri 1994 er ein lækking upp á 220 mill. kr. Tað er har tú skal hyggja, tá tú skal gera sammetingar. Tí er tað ikki rætt at siga, at tær almennu útreiðslurnar eru hækkaðar. Vit vita longu nú, at jättanin til 1993, kemur ikki at halda.

-Men er tað ikki tykkara egna skyld, at hon ikki kemur at halda?

-Við tí almenna virksminum og tí lóggávu vit hava á almenna økinum kunnu vit síggja, at tað kemur ikki at halda. Tað er tí rættari at seta tað rætta talið á fyri 94 enn at seta væl minni, sum so kortini ikki heldur, tá avtómur.

Almenn sektorin

-Men mong eru tey, sum spyrja, hví landsstýrið ikki minkar um tann almenna sektorin í síkum tíðum?

-Eg meini, at her liggur ein stór uppgáva. Vit eiga at spyrja, hvussu vit kunnu fáa tann almenna sektorin bíligari og kortini eins góðan. Tað er nakað, sum krevur tíð og neyðugt er við langtíðarbroying av umsiting og tænastum. Skulu bygnaðarbroytingar við sparingum fyrri eygað gerast, so eigur lógtíngið at taka principavgerð um tað.

Marita Petersen vísir á, at vit kunnu ikki broyta hetta frá einum ári til annað, men tú kanst kanska komandi fyra árin fáa eina lækking.

-Merkir tað, at landsstýrið komandi fyra árin er sinnað til at lækka um virkssemi í tí almenna sektorinum?

-Tað vil eg ikki siga. Landsstýrið er sinnað til, at vit fáa eina so bíligan almennan rakstur sum yvirhøvur til ber. Møguliga kunnu stovnar rationaliserast, onkur kann leggja saman og okkurt kann samskipast.

Ikki niðurleggja stovnar

-Men hví ikki taka fulla stigið og leggja almennar stovnar niður?

-Eg haldi ikki, at ein uttan víðari eigur at niðurleggja almennar stovnar. Tað, sum er gjørt seinastu árin, er, at ein hevur lagt nakrar almennar stovnar saman. Fåa vit eina meira rationella drift, so er tað rætt at gera tað. Men tær

samanleggingarnar, sum eru farnar fram, vísa, hvussu óheppnar broytingarnar kunnu vera, tá hetta ikki er nóg væl fyrirreikað. Her verður hugsað bæði um virkssemi á stovnunum, fólkinum, sum arbeiða har og raksturinn. Tað hevur ein ikki dugað nóg væl.

Ein almennur stovnur

-Nú hevur tú sjálv arbeitt innan ein stóran stovn sum Landskkulafyrirsitingina. Tað eru tey, sum halda, at hesin stovnur er alt ov stórur til okkara viðurskifti og hví ikki skerja hann munandi?

-Tað eru ikki so mong fólk, sum arbeiða har. Hugsað vit um umsitingina, so er hon heldur ikki yvirdimensionerada. Tað merkir tó ikki, at onkrar av teimum uppgávum, sum liggja hjá hesum stovnunum, kundu ligið á skúlanum ella aðrastaðni, og harvið kundi stovnurin verið minni. Men onkur skal gera tað arbeiði. Tú kanst ikki bara skerja ein almennan stovn og finna okkurt pláss at leggja uppgávurnar. Tú mást vita hetta, áðrenn tú fer at skerja. Og tað fyrirreikingararbeiði er ikki gjørt.

-Onkur meinar, at vit kunnu lata danskar stovnar yvirtaka uppgávur aftur, sum teir høvdu fyrr?

-Tað er heilt greitt, at danir á ongan hátt ynskja hetta.

Vit spurdu lögmann, nú tað verður tosað um sparingar og harvið eisini dupultfunktiónir, um vit hava ráð til at hava t.d. try sjúkrahús?

Marita Petersen, lögmaður: -Vit hava gjørt eina sera realistiska fíggjarlóg. Nú vóna eg vit fáa eitt positivt og uppbyggjandi orðaskifti á tingi um uppskotið. Mynd kalmar

-Ein nevnd kannar nú virkssemi innan føroyska sjúkrahúsvirkið, og har kann ein so rokna við, at nevndin móguliga eisini fer at koma inn á tann spurningin.

Inntøkurnar á leið

Men hvussu við inntøkunum á fíggjarlógini? Eru tær ikki ov høgt mettar?

-Eg haldi metingarnar eru rættiliga á leið, um tað gongur, sum tað ger í løtuni.

-Men hvussu kennist at skulu gera eina fíggjarlóg við einum stórum undirskoti?

-Tað besta er sjálvandi, at vit sjálvi eru fær fyrri at fíggja bæði okkara rakstur og okkara fløgur. Men í fjør gjørdur vit fíggjarlógir,

sum skuldu vísa javnvág og kanska geva yvirskot, og kortini mugu vit staðfesta, at undirskotið í rakstri er meira enn 400 mill.

Tað vit tí hava gjørt nú er ein realistisk meting av teimum veruligu rakstrar-útreiðslunum, og tær halda vit innan fyrri inntøkumetingarnar, sum vit meta eru eisini á leið. Haraftrat kemur, at vit hava eitt undirskot vegna fløgur. Og har liggur sjálvandi ein óvissu um vit klára tað undirskotið.

Hetta er tó virkssemi, sum er farið í gongd, sáttmálar, sum eru gjørdir og sum nú skulu gerast lidnir.

Vit spurdu lögmann hvat hon hevur at siga til úttalislíni hjá andstøðuni um, at undirskotið eigur at

verða fingið burtur!

-Tá er at taka alt tað almenna virkssemi burtur. Í hesum tíðum haldi eg tað er meira neyðugt enn nakrantíð, at vit hava tað syndrið av almennum virkssemi, sum er, tí tíverri er tað heldur ikki nóg virkssemi hjá tí privata.

-Andstøðan heldur, at tit áttu heldur at stuðlað vinnulívinum!

-Tað meini eg vit hava gjørt í fíggjarlógini.

Lögmaður vónar, at vit fáa eitt gott orðaskifti um fíggjarlógina á tingi og at andstøðan fer at vera positivt og konstruktiv.

jan